

ISSN: 0257-4152
e-ISSN: 2687-2072

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EGE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TARİH BÖLÜMÜ

*Tarih
İncelemeleri
Dergisi*

*XXXVII/1
2022*

ISSN: 0257-4152
e-ISSN: 2687-2072

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EGE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TARİH BÖLÜMÜ

*Tarih
İncelemeleri
Dergisi*

XXXVII/1
2022

BORNOVA – İZMİR

TARİH İNCELEMELERİ DERGİSİ

ISSN: 0257-4152, e-ISSN: 2687-2072

Uluslararası Hakemli Dergi

Yılda bir cilt, Temmuz ve Aralık aylarında iki sayı halinde yayımlanır.
Derginin kısaltması: **TİD**

Sahibi

E. Ü. Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü adına
Prof. Dr. Yusuf AYÖNÜ (Dekan)

Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 18679

Yayın Tarihi: 28 Temmuz 2022

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Tarih İncelemeleri Dergisi Editörlüğü
E.Ü. Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, 35100 Bornova-İzmir, Türkiye
Faks: +90 232.388 11 02 Tel: +90 232.311 13 43/39 26
E-mail: tarihincelemeleri@gmail.com

Tarih İncelemeleri Dergisi,

TÜBİTAK-ULAKBİM-TR Dizin, Emerging Sources Citation Index (ESCI), European Reference Index for the Humanities (ERIH), Modern Language Association of America (MLA), Humanities International Index (EBSCOHost) ve Humanities Source Ultimate (EBSCOHost)'de yer almaktadır.

Derginin internet sayfası: <http://dergipark.org.tr/tr/pub/egetid>

EDİTÖRLER / EDITORS

Prof. Dr. Süleyman Özkan - Doç. Dr. Nuri Karakaş

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Prof. Dimiter Angelov, Harvard University, Boston/USA.
Prof. Evangelia Balta, National Hellenic Research Foundation, Institute of Historical Research,
Athens/GREECE.
Prof. Dr. Mevlüt Çelebi, Ege Üniversitesi, İzmir/TÜRKİYE
Prof. Dragi Gjorgiev, Ss. Cyril and Methodius University, Skopje/NORTH MACEDONIA.
Assoc. Prof., Fabio L. Grassi, Sapienza University of Rome, Rome/ITALY.
Prof. Dr. Cüneyt Kanat, Ege Üniversitesi, İzmir/TÜRKİYE.
Prof. Dr. Mehmet Ali Kaya, Ege Üniversitesi, İzmir/TÜRKİYE
Prof. Justin McCarthy, University of Louisville, Kentucky/USA.
Doç. Dr. Cihan Özgün, Ege Üniversitesi, İzmir/TÜRKİYE.
Prof. Önhan Tunca, The University of Liege, Liege/BELGIUM.
Prof. İlya V. Zaytsev, Russian Academy of Sciences, Moscow/RUSSIA.

YAYIM İLKELERİ

Dergimizde; sadece özgün araştırma ve inceleme makalesi yayımlanır.

Dergide yayımlanan tüm yazıların ilmi ve fikri sorumluluğu yazarına aittir.

Yazıların, başka bir yerde, farklı bir dilde dahi olsa yayımlanmamış olması gerekir.

Yayımlı teklif edilen yazılar, yayın kurulu tarafından incelendikten sonra iki hakeme gönderilir ve iki hakemin olumlu raporları sonucunda yayımlanır.

Yazıların yazım dili, yabancı dilde yazılanlar hariç, Türkiye Türkçesi olmalıdır.

Yazıların sayfa sayısı, metin ve levha olarak 30 sayfayı geçmemelidir.

Yayımlanan makaleler, Yayın Kurulu'ndan izin alınmadan kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz ve çoğaltılamaz.

YAYIM KURALLARI

Makaleler, Türkçe veya İngilizce olabilir. Makaleler için Türkçe “öz” ve İngilizce “abstract” ile beşer adet “Anahtar Kelime (Keywords)” verilmelidir.

Makalenin arkasına 700-800 kelimelik bir İngilizce Summary de eklenmelidir.

Dipnotlar şu şekilde gösterilmelidir:

Tek yazarlı kaynak : Uzunçarşılı 1957, s.23; Karal 1940, s.234.

İki yazarlı kaynak : Bilge ve Kaynak 2000, s.11-12.

İkiden fazla yazarlı kaynak : Hamilton vd. 1957, s.345 vd.

Birden fazla cildi olan kaynak: Ünal 2002, I, s.23-24, Lev. 12.

Yazarın aynı yılda basılmış eserleri: Alkım 1990a, s.45; Alkım 1990b, s.90.

Dipnotlara atıfta bulunulmamalı, **a.g.e.**, **ibid** gibi kısaltmalar kullanılmamalıdır.

Kısaltmalar, “KAYNAKLAR” kısmında liste halinde verilir.

Makalelere eklenmesi istenen görseller ayrı bir dosyada JPEG olarak kaydedilmelidir.

Yazar, metni e-mail yoluyla editöre göndermelidir.

Makale sahibi, açık adresini, elektronik posta ve telefon numarasını yazmalıdır.

Editör, gerektiğinde makalelerin yazım ve dil özellikleri üzerinde değişiklik yapabilir.

Yayımlanmayan makaleler iade edilmez.

Yazılar Microsoft Word programında, metin 10, dipnotlar 9 punto olarak yazılır.

Kâğıt boyutu 16,5x24 cm. olmalıdır.

TARİH İNCELEMELERİ DERGİSİ
XXXVII-1, Temmuz/July 2022

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

MAKALELER / ARTICLES

Özgür ADADAĞ

Halkevlerinde Sinema Faaliyetini Yaygınlaştırma Çabaları ve Sınırlılıklar
The Efforts to Extend Cinema Activities in People's Houses and Its Constraints 1-25

Alwi ALATAS - Alaeddin TEKİN

The Indonesian-Hadramis' Cooperation with the Ottoman and the Sending
of Indonesian Students to Istanbul, 1880s-1910s
Endonezyalı Hadramilerin Osmanlı Devleti ile İşbirliği ve Endonezyalı Öğrencilerin
İstanbul'a Gönderilmeleri, 1880'ler - 1910'lar 27-52

Nejdet BİLGİ

Ahmed Fuad Baturay ve Urfa Valiliği (1924-1928)
Ahmed Fuad Baturay and Urfa Governorship (1924-1928) 53-72

Mahmut Halef CEVİRİOĞLU

Fransa Elçisi Kont Césy'nin Notlarında 1630 Tarihli Osmanlı-Lehistan Barışı
ve İstanbul Diplomasisi
The Ottoman-Polish Peace of 1630 in the Correspondence of the French Ambassador
Comte de Césy and Diplomacy in Istanbul 73-103

Okan DEMİR - Sinem AYDOĞAN DEMİR

Bir Asker Siyasetçinin Doğuşu: Gaius Marius
The Emergence of a Warlord Politician: Gaius Marius 105-127

Volkan DÖKMECİ

Conversion Among the Dragomans and the Language Boys of the
Venetian Republic in Istanbul (1596-1709)
Venedik Cumhuriyeti'nin İstanbul'daki Dragomanları ve Dil Oğlanları Arasında
Din Değiştirme (1596-1709) 129-153

Osman EMİR

In the Light of Procopios's De Aedificiis and Archeological Findings, New
Observations and Evaluations on Iustinianus Period Activities on the
Theodosiopolis-Trapezus Route
Prokopios'un De Aedificiis adlı eseri, Arkeolojik Buluntular, Yeni Gözlemler ve
Gelişmelere göre Erzurum-Trabzon Hattındaki İustinianus Devri Çalışmaları 155-176

Kaya GÖKTEPE

Osmanlı Bahriyesinde Bir İşgücü Kaynağı Olarak Kürek Mahkûmlarının İstihdamına Dair Bazı Tespitler

Some Findings on the Employment of Galley Slaves as a Labour Force in the Ottoman Navy

177-214

Muhammet GÜÇLÜ

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Finike-Kaş Kaza Teşkilatı ve Halkevlerinin İnşası (1923-1951)

Finike-Kaş District Organization of the Republican People's Party and Construction of Community Centres (1923-1951)

215-243

Sevçi KAYAK

Arkaik Dönem Roma Toplumunda Hukuki Statüsü Bakımından Çocuk

The Child in with Regards to Legal Status in the Archaic Period Roman Society

245-275

İsmail KÖSE

Birinci Dünya Savaşı Öncesi Türk Boğazları Askeri Jeo-Politigi:

Çarlık Rusyası'nın Boğazları İşgal Planları

Militaristic Geo-Politics of Turkish Straits Before WWI:

Invasion Plans Produced by Tsarist Russia

277-304

Feyza KURNAZ ŞAHİN

İzmir ve Havalisinde Amerikan Singer Manufacturing Company'ye Karşı Boykot Hareketi (1910-1911)

The Boycott Movement Against the American Singer Manufacturing Company in İzmir and its Neighbourhood (1910-1911)

305-331

Nadim MACİT

Türkistanlı Bir Düşünür: Ebu Mansur Matüridi: Kimliği, Tarihi Konumu, Fikri Mücadelesi ve Yöntemi

A Turkestani Scholar: Abu Mansûr Al-Mâturîdî His Personality, Historical Role, Intellectual Struggle and Method

333-373

Uğur SERÇE

Different Manifestations of Neutrality: The Foreign Policies of Spain and Turkey During the Second World War

Tarafsızlığın Farklı Görünümleri: İkinci Dünya Savaşı Sırasında İspanya ve

Türkiye'nin Dış Politikaları

375-394

Ferdi UYANIKER

Arşiv Belgelerine Göre II. Dünya Savaşı Öncesinde Almanya'dan Alınan Denizaltılar

Purchased German Submarines Before World War II According to Archives

395-422

Olçay PULLUKÇUOĞLU YAPUCU - Orhan KURMUŞ

Klasik Düzendeki Osmanlı Taşrasında Sipahi Olmak

In the Classical Order: Being Sipahi in the Ottoman Countryside

423-443

TARİH İNCELEMELERİ DERGİSİ XXXVII-1, Temmuz/July 2022
İÇİNDEKİLER / CONTENTS

MAKALELER / ARTICLES

Özgür ADADAĞ

Halkevlerinde Sinema Faaliyetini Yaygınlaştırma Çabaları ve Sınırlılıklar 1-25

Alwi ALATAS - Alaeddin TEKİN

The Indonesian-Hadramis' Cooperation with the Ottoman and the Sending of Indonesian Students to Istanbul, 1880s-1910s 27-52

Nejdet BİLGİ

Ahmed Fuad Baturay ve Urfa Valiliği (1924-1928) 53-72

Mahmut Halef CEVRİOĞLU

Fransa Elçisi Kont Césy'nin Notlarında 1630 Tarihli Osmanlı-Lehistan Barışı ve İstanbul Diplomasisi 73-103

Okan DEMİR - Sinem AYDOĞAN DEMİR

Bir Asker Siyasetçinin Doğuşu: Gaius Marius 105-127

Volkan DÖKMECİ

Conversion Among the Dragomans and the Language Boys of the Venetian Republic in Istanbul (1596-1709) 129-153

Osman EMİR

In the Light of Procopios's De Aedificis and Archeological Findings, New Observations and Evaluations on Iustinianus Period Activities on the Theodosiopolis-Trapezus Route 155-176

Kaya GÖKTEPE

Osmanlı Bahriyesinde Bir İşgücü Kaynağı Olarak Kürek Mahkûmlarının İstihdamına Dair Bazı Tespitler 177-214

Muhammet GÜÇLÜ

Cumhuriyet Halk Partisi'nin Finike-Kaş Kaza Teşkilatı ve Halkevlerinin İnşası (1923-1951) 215-243

Sevgi KAYAK

Arkaik Dönem Roma Toplumunda Hukuki Statüsü Bakımından Çocuk 245-275

İsmail KÖSE

Birinci Dünya Savaşı Öncesi Türk Boğazları Askeri Jeo-Politigi: Çarlık Rusyası'nın Boğazları İşgal Planları 277-304

Feyza KURNAZ ŞAHİN

İzmir ve Havalisinde Amerikan Singer Manufacturing Company'e Karşı Boykot Hareketi (1910-1911) 305-331

Nadim MACİT

Türkistanlı Bir Düşünür: Ebu Mansur Matüridi: Kimliği, Tarihi Konumu, Fikri Mücadelesi ve Yöntemi 333-373

Uğur SERÇE

Different Manifestations of Neutrality: The Foreign Policies of Spain and Turkey During the Second World War 375-394

Ferdi UYANIKER

Arşiv Belgelerine Göre II. Dünya Savaşı Öncesinde Almanya'dan Alınan Denizaltılar 395-422

Olçay PULLUKÇUOĞLU YAPUCU- Orhan KURMUŞ

Klasik Düzendeki Osmanlı Taşrasında Sipahi Olmak 423-443

